

Nr 14.

Ankom till riksdagens kansli den 28 april 1919 kl. 4 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 14 i anledning av andra kammarens beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 11 i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande av en förordning, innefattande vissa bestämmelser rörande saluförande av tvättmedel.

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 303, har herr *Eriksson* i Grängesberg hemställt, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utfärdandet av en förordning, vari förbjödes att i den allmänna handeln saluföra, vare sig inhemskt eller importerat tvättmedel av de slag, som närmare i förordningen angivas, utan att å själva fabrikatet, där det låter sig göra, men i annat fall å varans emballage, anbringas tillverkarens firmanamn eller sådant inregistrerat firmamärke, att tillverkaren kan identifieras».

Motionen.

Med avseende på motiveringen tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Vederbörande utskott i andra kammaren har av kungl. kommerskollegium i vederbörlig ordning inhämtat utlåtande över förevarande ämne, i vilket utlåtande kollegium anför följande: *Yttrande av kommerskollegium.*

»Kommerskollegium, som anbefallts att i ärendet avgiva utlåtande, har därvid samrått med representanter för såp-, tvål- och tvättmedelsindustrien. Härvid framhölls såsom synnerligen önskvärt, icke minst ur industriens egen synpunkt, att en lagstiftning komme till stånd i det i motionen angivna syftemålet. Författningen borde dock icke innefatta skyldighet för

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 12 saml. 2 avd. 12 häft. (Nr 14.)

tillverkaren att stämpla sådana tvålvaror, vilka försålles direkt från tillverkaren till förbrukaren i större partier för industriellt bruk. I övrigt syntes, vad beträffar tvål, en stämpel alltid kunna anbringas å själva varan. Ifråga om tvättpulver och dylikt kunde stämpeln anbringas å inneremballaget. Beträffande såpa finge man låte sig nöja med att anbringa beteckningen å de kärl, vari såpan utlämnades från partihandlaren eller fabrikanten.

Ehuru kommerskollegium är av den mening, att de under kristiden så vanliga företeelserna av varuförfalskning m. m. i det väsentliga komma att försvinna i och med ökad varutillgång och stegrad konkurrens, får kollegium likväl tillstyrka en lagstiftning i det av motionären angivna syftet, då en skyldighet att förse fabrikaten med ursprungsbeteckning kan vara till förmån icke allenast för konsumenten utan även för varje lojal tillverkare inom ifrågavarande bransch. Beträffande författningens närmare innehåll finner sig kollegium böra biträda det från industriellt håll framförda kravet på frihet från stämplingsskyldighet i fråga om direkt från fabrikant till förbrukare levererad tvål, som är avsedd för industriellt bruk.»

Yttrande av
industri-
kommis-
sionen.

Andra kammarens utskott har även av industrikommissionen i vederbörlig ordning fått mottaga utlåtande, vari kommissionen anför följande:

»Kommissionen, som i förevarande angelägenhet hört sitt tekniska råd för fettärenden, därvid framkommit i allt väsentligt samma synpunkter, som finnas anförda i kommerskollegii utlåtande över ifrågavarande motion, har därför ansett sig med instämmande i vad kommerskollegium i ämnet anført böra livligt förorda en lagstiftning i det i motionen omförmälda syftet. Vid utarbetande av eventuellt lagförslag i frågan torde lämpligen representanter för tvättmedelsindustrien böra höras.»

Andra kam-
marens till-
fälliga
utskott.

De olägenheter, vilka uppstå på grund av bristande ursprungsbeteckning i ett flertal fall å produkter tillverkade inom tvättmedelsindustrien, äro otvivelaktigt av den art, att åtgärder till desammas undanröjande från statsmakternas sida måste anses påkallade. Svårigheterna för allmänheten att skydda sig mot mindervärdiga varor, vilka utan kontroll av firmamärke utsläppas i handeln, ligga i öppen dag. Likaså är det givetvis för fabrikanter, vilka tillhandahålla fullt brukbara fabrikat, till uppenbar skada att vara utsatta för konkurrens från tillverkare, som i geschäftssyfte okontrollerat kunna sprida produkter, vilkas bruksvärde är underlägset. Också hava, såsom av motionären påpekas, inom fabrikantkretsar önskemål framkommit om utfärdande av en förordning, som stadgar skyldighet att på sådant sätt anbringa firmanamn å tvättmedel, att därav framgår vem som är tillverkare. Lagstiftningsåtgärder, varigenom åsättande av ursprungsbeteckning å här

åsyftade varor stadgas, äro sålunda enbart till fördel för såväl köpare som lojala producenter.

Utskottet kan för sin del i allt väsentligt instämma i de skäl, som till förmån för en dylik lagstiftning framlagts i ovan anförda av kommerskollegium och industrikommissionen avgivna yttranden. Vål torde det komma att visa sig, såsom kommerskollegium framhåller, att de under kris-tiden så vanliga företeelserna av varuförfalskning allt mer komma att försvinna, men erfarenheten ger vid handen, att även under normala tider intet bör försummas, som kan bidra till förhindrande av allmänhetens uppskörtning genom mindervärdiga fabriker.

Med anledning av vad sålunda anförts, hemställde utskottet, att andra kammaren för sin del måtte besluta, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om utfärdandet av en förordning, vari förbjödes att i den allmänna handeln saluföra, vare sig inhemskt eller importerat tvättmedel av de slag, som närmare i förordningen angivas, utan att å själva fabrikatet, där det låter sig göra, men i annat fall å varans emballage, anbringas tillverkarens firmanamn eller sådant inregistrerat firmamärke, att tillverkaren kan identifieras.

Utskottet, som instämmer uti, vad andra kammarens tillfälliga utskott *Utskottet.* i föreliggande fråga anført, får hemställa,

att första kammaren måtte biträda andra kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 25 april 1919.

OSKAR NYLANDER.

Närvarande: *Nylander, Alkman, Jespersen, Tengvall, Öhngren, Johansson* och *Vindahl.*
